

УДК 378

**ВПЛИВ АДРЕСНОСТІ ДЕРЖАВНОГО ЗАМОВЛЕННЯ НА
ФОРМУВАННЯ КОНТИНГЕНТУ СТУДЕНТІВ СПЕЦІАЛЬНОСТІ
071 «ОБЛІК І ОПОДАТКУВАННЯ» В ХНАДУ**

*Костенко Ю.О., к.т.н., доцент
Хістанов Д.С., магістр*

Харківський національний автомобільно-дорожній університет

На виконання статті 72 Закону України «Про вищу освіту» [1], з 2016 року в Україні були втілені певні зміни моделі державного мовлення (в межах молодшого бакалавра, бакалавра, магістра та спеціаліста медичного, ветеринарного та фармацевтичного спрямування на основі повної загальної середньої освіти). У відповідності з цими змінами Міністерство освіти і науки України (надалі МОН) встановлює загальну кількість бюджетних місць за спеціальностями. Вищі навчальні заклади, в свою чергу, встановлюють мінімальні та максимальні обсяги вступників, які вони можуть прийняти на умовах державного замовлення з урахуванням відповідних умов прийому. Вступники визначають власні пріоритети у виборі вищого навчального закладу. Єдина державна електронна база з питань освіти (надалі ЄДЕБО) здійснює розподіл вступників за вищими навчальними закладами з урахуванням пріоритетів. Тобто була реалізована модель адресності державного замовлення: «місце їде за вступником».

У 2016-2017 роках відбулося доопрацювання цієї моделі, яке знайшло у «Умовах прийому на навчання до вищих навчальних закладів України в 2017 році», так було введено 2 важливих терміна [2]:

– широка конкурсна пропозиція (широкий конкурс) - сукупність відкритих конкурсних пропозицій, яка складає спільну пропозицію

державними вищими навчальними закладами широкого обсягу державного або регіонального замовлення для прийому вступників на місця навчання за державним або регіональним замовленням на певну спеціальність (спеціалізацію) та форму навчання. Відкрита конкурсна пропозиція може входити лише до однієї широкої конкурсної пропозиції;

– широкий обсяг (суперобсяг) державного замовлення - кількість місць на відкриті конкурсні пропозиції, які складають широку конкурсну пропозицію, на які може бути надано рекомендацію для зарахування на місця державного замовлення.

Крім того з 2017 року з'явилася можливість заповнювати вакантні бюджетні місця за рахунок студентів контрактної форми навчання (цієї можливості у 2016 не було передбачено).

На рисунку 1 наведено динаміку контингенту студентів ХНАДУ спеціальності 071 «Облік і оподаткування», я у 2016-2018 рр. станом на 01 жовтня 2018 р. У 2014-2015 рр. на спеціальності «Облік і аудит» (назва за переліком 2010 року) в загалі навчалися тільки студенти за контрактом. Адресне державне замовлення змінило ситуацію на краще. Щорічно кількість студентів, що навчаються за бюджетним замовленням зростає, крім того наявність бюджетних місць опосередковано привело до зростання контингенту контрактних студентів і відповідно загального контингенту взагалі.

У таблиці 1 наведено основні показники прийому бакалаврів на спеціальність 071 «Облік і оподаткування» у 2016-2018 рр. Наведені данні свідчать, що кількість місць державного замовлення на цю спеціальність зменшилася з 923 місць у 2016 р. до 657 у 2018 р., або майже на 29 %. Негативною тенденцією є зменшення кількості заяв на бюджетні пропозиції у ХНАДУ за цей період з 132 до 49, або майже на 63 %. Але треба відзначити, що кількість зарахованих на бюджетні місця не зменшується.

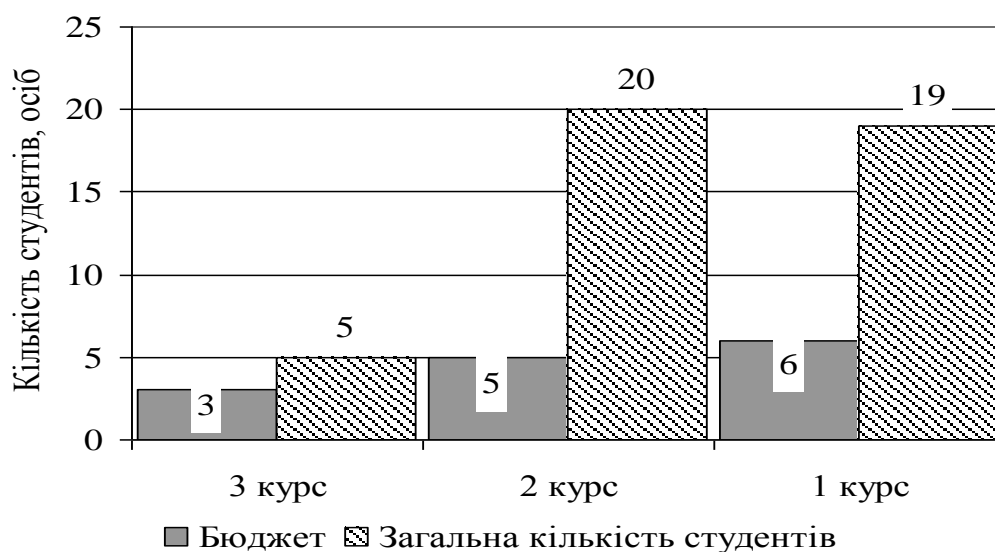

Рисунок 1 - Динаміка контингенту студентів ХНАДУ спеціальності 071 «Облік і оподаткування» у 2016-2018 рр. станом на 01 жовтня 2018 р.

Таблиця 1 – Основні показники прийому бакалаврів на спеціальність 071 «Облік і оподаткування» у 2016-2018 рр. (розроблено авторами за даними [3, 4])

Показник	2016 р.	2017 р.	2018 р.	Зміни 2018/2016 рр.	
				абс.	%
Кількість місць державного замовлення по Україні	923	789	657	-266	-28,82
Кількість поданих заяв на бюджетні пропозиції	132	139	49	-83	-62,88
Кількість зарахованих на місця державного замовлення	3	5	6	3	100,00
Мінімальний прохідний бал (в ХНАДУ)	158,2	173,6	171,2	13	8,22
Мінімальний прохідний бал (в Україні)	н.д.	170,65	169,7	-	-

Слід відзначити, що конкуренція за цією спеціальністю дуже висока, так за даними ЄДЕБО [4] підготовку по Україні здійснюють 98, а в Харкові 15 вищих навчальних закладів. Лідерами за набором бакалаврів на спеціальність 071 «Облік і оподаткування» в Україні є КНЕУ ім. Вадима Гетьмана, КНТЕУ, НУ «Львівська політехніка», ЛНУ ім. Івана Франка, ХНЕУ ім. Семена Кузнеця (табл. 2).

Таблиця 2 - Кращі ВНЗ України з набору за спеціальністю 071 «Облік і оподаткування» у 2018 р. (розроблено авторами за даними [4])

№	Назва закладу	Максимальний обсяг державного замовлення	Рекомендовано для зарахування на бюджет	Зараховано на контракт
ТОР-5 ВНЗ України				
1	КНЕУ ім. Вадима Гетьмана	80	65	33
2	КНТЕУ	83	65	31
3	НУ «Львівська політехніка»	45	40	17
4	ЛНУ ім. Івана Франка	50	39	20
5	ХНЕУ ім. Семена Кузнеця	40	28	27
ТОР-5 ВНЗ м. Харкова				
1	ХНЕУ ім. Семена Кузнеця	40	28	27
2	ХНУ ім. В.Н. Каразіна	20	20	6
3	НТУ «Харківський політехнічний інститут»	11	11	6
4	ХНАДУ	10	6	13
5	ХНУМГ ім. О.М. Бекетова	11	5	14

ХНАДУ займає 43 місце серед 98 ВНЗ України та входить до п'ятірки кращих ВНЗ м. Харкова з набору за спеціальністю 071 «Облік і оподаткування» у 2018 р.

Література:

1. Закон України «Про вищу освіту» [Електронний ресурс] – Режим доступу: <http://zakon2.rada.gov.ua/laws/show/1556-18>

2. Наказ МОН № 1236 від 13.10.2016 «Про затвердження Умов прийому на навчання до вищих навчальних закладів України в 2017 році» [Електронний ресурс] – Режим доступу: <http://zakon.rada.gov.ua/laws/show/z1351-15>.

3. Сайт Міністерства освіти і науки України [Електронний ресурс] – Режим доступу: <https://mon.gov.ua/ua>

4. Сайт Єдиної державної електронної бази з питань освіти [Електронний ресурс] – Режим доступу: <https://info.edbo.gov.ua/>